

Tverrfaglig samhandling i oppvekstsektoren

Nasjonale styringsdokumenter

Av: Vigdis Vikne

April 2022

Pexels.com

vikne@imtec.no

Mobil: +47 990 25 354
Brugata 6, 5200 OS
Hjemmeside: <https://imtec.no>

Innholdsfortegnelse

Forord.....	5
1 Lovendringer og andre nasjonale stryingsdokumenter som er relevante for barnevernsreformen/oppvekstreformen	5
1.1 Endringer i barnevernsloven fra 2021	5
1.2 Endringer i barnevernsloven fra 2022	6
1.3 Nye bestemmelser om samarbeid- og samordning –.....	6
1.3.1 Barneverntjenestens samarbeidsplikt	7
1.3.2 Kommunens samordningsplikt	7
1.3.3 Rett til individuell plan.....	7
1.3.4 Tverrsektoriell veileder om endringene i velferdstjenestelovgivningen.....	8
2 Relevante endringer i lover og regler for oppvekstsektoren.....	8
2.1 Rammeplan for barnehagen	9
2.2 Opplæringsloven § 15-8, samarbeid	9
2.3 Ny overordnet del.....	10
2.4 Rammeplan for SFO- 2021	11
2.4.1 Dette sier rammeplanen om innholdet i SFO	11
2.5 Rammeplan for barnehagen	12
2.6 Stortingsmelding 6 (2019-2020). Tett på tidlig innsats og	13
inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO	13
2.7 Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis (2021)	13
2.7.1 Om Kompetanseløftet	13
2.7.2 Tilskuddsordning	14
Hva er målet med kompetanseløftet?	14
2.7.3 Hva omfattes av kompetanseløftet?	15
2.7.4 Vurdering av kompetansebehov.....	15
2.7.5 Oppstart kompetanseløftet	16
2.8 Laget rundt barnet.....	16
2.9 Pedagogisk psykologisk tjeneste - Stortingsmelding 6 (2019-2020) –.....	17
2.9.1 Balanse mellom sakkyndighetsarbeid og forebyggende arbeid	17
2.9.2 Heimlar i opplæringslova og barnehagelova	17
2.9.3 Oppgåvene i skole og opplæring er heimla i opplæringslova § 5-6.....	17
2.10 Utdanningsdirektoratet utarbeidet i 2016 kvalitetskriterier for PP-tjenesten i samarbeid med KS	18
2.11 Statped.....	18
2.12 Partnerskap med universitet og høyskoler.....	19

2.13	Helsetjenesten	19
2.14	Barne – og ungdomspsykiatriske poliklinikk (BUP)	19
	KILDER	22

FORORD

Oppvekstsektoren er under endring. Vi har fått nye nasjonale styringsdokumenter for barnehage, skole og SFO. Vi har også fått en barnevernsreform. Den har som mål å styrke kommunens forebyggende arbeid slik at barn og familier med spesielle behov skal få hjelp på et tidlig tidspunkt.

De mange planene for oppvekstsektoren og krever en systemisk forståelse, det vil si evne og vilje til å se oppvekstsektoren som en helhet. Skal mål om tidlig innsats bli en realitet, må det skje endringer i hele oppvekstsektoren. Det betyr ikke bare samordning og koordinering av tjenestene, men et aktivt partssamarbeid og samhandling mellom de ulike tjenesteyterne og kommunens innbyggere (brukere).

Stiftelsen IMTEC har i dette notatet gjort en sammenfatning av de nasjonale styringsdokumentene. Dette for å se dokumentene i en sammenheng, og for å se hva som er de nasjonale føringene for kommunale planer på dette feltet. Det vil si hvilke analyser kommunene må gjøre av behovene for endringsarbeid for på lyktes med å implementere det nye.

1 LOVENDRINGER OG ANDRE NASJONALE STRYINGSDOKUMENTER SOM ER RELEVANTE FOR BARNEVERNSREFORMEN/OPPVEKSTREFORMEN

Barnevernsreformen, ofte også omtalt som en oppvekstreform, er nylig tredd i kraft (januar 2022).

Reformen understreker viktigheten av forebyggende innsats og det overordnede målet med reformen er å vri barnevernets ressursbruk fra dyre og spesialiserte tiltak i fosterhjem og institusjon, til forebygging og tidlig innsats i lokalmiljøet. Noen av de viktigste forebyggingstiltakene er gode skoler, barnehager og fritidstilbud til barn og unge. At alle barn ivaretas og opplever mestring. Vi trenger miljøterapeuter og oppsøkende tjenester som bistår barn og unge som sliter. Vi trenger også bedre og mer differensierte hjelpetiltak i barnevernet slik at barn og foreldre/foresatte får god hjelp slik at vi unngår unødige omsorgsovertagelser.

Og vi vet at god ledelse er den viktigste ingrediensen for å sikre god kvalitet og god utvikling av tjenestetilbudet vårt i skoler, barnehager med mer så vel som i barnevernstjenesten.

Kort oppsummert handler det om:

- å styrke arbeidet med forebygging og tidlig innsats i kommunene.
- å bedre forebygging og tidlig innsats.
- å bedre og få mer treffsikre hjelpetiltak.
- å rekruttere fosterhjem i familie og nettverk

1.1 Endringer i barnevernsloven fra 2021

Fra 1. januar 2021 er det krav om årlig rapportering om barnevernet til kommunestyret. Formålet med en tilstandsrapport er å gi kommunestyret bedre innsikt i tilstand, utvikling og viktige problemstillinger i barnevernet. Målet er bedre prioriteringer og kontroll i kommunene

1.2 Endringer i barnevernsloven fra 2022

Kommunens overordnede ansvar

Fra 1. januar 2022 skal kommunen fremme gode oppvekstvilkår gjennom tiltak for å forebygge at barn og unge utsettes for omsorgssvikt eller utvikler atferdsvansker. Kommunen skal sørge for å samordne sitt tjenestetilbud til barn og familier. Kommunestyret skal også selv vedta en plan for det forebyggende arbeidet (§ 3-1).

Det gjøres også en endring i bestemmelsen om kommunens oppgaver (§ 2-1). Det vil ikke lenger følge av loven at det er barnevernsleder som har ansvaret for oppgaver etter loven. Hovedformålet med endringen er å understreke og styrke kommuneledelsens ansvar for den overordnede styringen av barnevernstjenesten. Videre presiseres det at barnevernstjenestens ansvar er å gi hjelp, omsorg og beskyttelse når det er nødvendig på grunn av barnets omsorgssituasjon eller atferd (§ 3-1).

Krav til kompetanse og veiledningsplikt

For ansatte i tjeneste som skal utføre nærmere bestemte oppgaver, innføres det krav til kompetanse på masternivå eller tilsvarende, eller med bachelor og minst fire års arbeidserfaring (§ 2-1 a). Kravet vil gjelde fra 1. januar 2031. Det gis mulighet for unntak fra kravet dersom det er vanskelig å få kvalifisert personell (§ 2-1 b).

Kommunen får også en plikt til å tilby veiledet praksis når en utdanningsinstitusjon ber om det (§ 2-1). Det samme vil gjelde for Barne-, ungdoms- og familieetaten (Bufetat).

1.3 Nye bestemmelser om samarbeid- og samordning –

Stortinget har vedtatt nye samarbeidsbestemmelser i 14 velferdstjenestelover (Prop. 100 L (2020-2021) som trer i kraft fra 1. august 2022.

Formålet med endringene er å styrke oppfølgingen av utsatte barn og unge og deres familier gjennom økt samarbeid mellom velferdstjenestene. Det blir også tydelig hvem som har hovedansvaret for å samordne tilbudene.

Vedtaket i korthet: <https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Saker/Sak/?p=83122>

Vedtak i korthet

Stortinget har enstemmig vedtatt endringer i flere velferdstjenestelover som blant annet omfatter harmonisering og styrking av reglene om samarbeid og individuell plan, innføring av en samordningsplikt for kommunen ved ytelse av velferdstjenester, innføring av en rett til barnekoordinator, samt utvidelse av helse- og omsorgstjenestens ordning med lovpålagte samarbeidsavtaler. Formålet med endringene er å styrke oppfølgingen av utsatte barn og unge og deres familier gjennom økt samarbeid mellom velferdstjenestene. Stortinget har også vedtatt en anmodning til regjeringen om å utrede og fremme en sak med forslag til nødvendige lovendringer for å sikre at barn som trenger det, gis en rett til helhetlige og koordinerte tjenester.

[Del](#)

Behandling og innstilling

Innstilling avgitt 25.05.2021

Behandlet andre gang i Stortinget 07.06.2021

Behandling og vedtak

Lovsaken er ferdigbehandlet

Vedtak i samsvar med innstillingen

1.3.1 Barneverntjenestens samarbeidsplikt

Barnevernstjenesten får plikt til å samarbeide med offentlige instanser og andre tjenesteytere dersom samarbeid er nødvendig for å gi barnet et helhetlig og samordnet tjenestetilbud. Samarbeidsplikten gjelder for samarbeid i enkeltsaker (individnivå) og samarbeid utover oppfølging av det enkelte barn/ungdom (arbeid på systemnivå). Dette følger av endret § 3-2 første og tredje ledd.

1.3.2 Kommunens samordningsplikt

Kommunen skal samordne tjenestetilbudet til barn som trenger helhetlige og samordnede tjenester. Ved behov skal kommunen bestemme hvilken kommunal instans som skal ivareta samordningen. Dette følger av endret § 3-2 andre ledd i barnevernloven. Denne bestemmelsen kan ses i sammenheng med § 3-1 første ledd andre punktum som gir kommunen en plikt til å samordne sitt tjenestetilbud til barn og familier.

1.3.3 Rett til individuell plan

Barn med behov for langvarige og koordinerte tiltak eller tjenester får en rett til å få utarbeidet en individuell plan, jf. endret § 3-2a. Barneverntjenesten skal samarbeide med offentlige instanser og andre tjenesteytere om planen for å bidra til et helhetlig tjenestetilbud for barnet. En avgjørelse om ikke å tilby individuell plan kan påklages til statsforvalteren, jf. endret § 6-5 første ledd.

1.3.4 Tverrsektoriell veileder om endringene i velferdstjenestelovgivningen

Arbeids- og velferdsdirektoratet, Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, Helsedirektoratet og Utdanningsdirektoratet har fått i oppdrag å lage en felles tverrsektoriell veileder. Den skal forklare lovendringene og utdype bestemmelsene, og være et praktisk hjelpemiddel for tjenestene. Helsedirektoratet leder arbeidet.

Direktoratene har også fått i oppdrag å evaluere lovendringene over en 5-årsperiode. Arbeidet ledes av Utdanningsdirektoratet. Evalueringen skal undersøke hvordan lovendringene iverksetter i praksis og hvordan de etterleves.

2 RELEVANTE ENDRINGER I LOVER OG REGLER FOR OPPVEKSTSEKTOREN

Det er et overordnet mål å videreutvikle kvaliteten i barnehager og skoler, slik at alle barn og elever får lære, mestre og utvikle seg i inkluderende fellesskap. Bedre kvalitet på det ordinære tilbudet kan gi mindre behov for særskilte ordninger for enkeltbarn. Samtidig kan bedre kvalitet på den spesialpedagogiske innsatsen sikre at barn og unge får en bedre utvikling og lærer mer. Skal kvaliteten bli bedre, er kultur, kunnskap, kompetanse og kapasitet sentrale faktorer.

Tidlig innsats, inkludering og et godt tilpasset pedagogisk tilbud er bærende prinsipper for regjeringens arbeid med å forbedre utdanningssystemet vårt. Regjeringen har de siste årene tatt betydelige grep for å legge til rette for at vi skal ha barnehager og skoler som gir muligheter for alle, jf. blant annet Meld. St. 19 (2015–2016) Tid for lek og læring – Bedre innhold i barnehagen og Meld. St. 21 (2016–2017) Lærelyst – tidlig innsats og kvalitet i skolen:

- Ny rammeplan for barnehagen tydeliggjør barnehagenes forpliktelser, ansvar og roller og foreldres rettigheter.
- Ny bemanningsnorm for barnehager stiller et minimumskrav om at barnehagene har en bemanning som tilsvarer minimum én voksen per tre barn under tre år og én voksen per seks barn over tre år.
- Skjerpet pedagognorm for barnehagene innebærer at det skal være minst én pedagogisk leder per syv barn under tre år og minst én pedagogisk leder per fjorten barn over tre år. Barn skal regnes som tre år fra 1. august det året de fyller tre år.
- Moderasjonsordninger og ordninger med gratis kjernetid gir flere mulighet til å sende barna i barnehagen.
- Regional ordning for kompetanseutvikling i barnehagen og desentralisert ordning for kompetanseutvikling i skolen bidrar til å styrke det lokale arbeidet med kvalitetsutvikling.
- Oppfølgingsordningen sørger for at kommuner som over tid har svake resultater på sentrale områder i opplæringen, får tilbud om støtte og veiledning.
- Forskningsrådet har fått i oppgave å lyse ut midler til forskning på effekter av tiltak for økt kvalitet i barnehage og skole.
- Kommunene har fått plikt til å tilby intensiv opplæring til elever som henger etter i lesing, skriving eller regning på 1.–4. trinn.
- Flere lærerspesialiststillinger bidrar til flere karriereveier i skoler og styrker det profesjonelle læringsfellesskapet.
- Plikt til samarbeid mellom barnehager og skoler og plikt til samarbeid mellom skoler og andre kommunale tjenester gir bedre sammenheng mellom tilbudene.
- Grunnskolelærerutdanningene har blitt femårige masterutdanninger.

- Det har blitt satset stort på å videreutdanne lærere.
- Lærernormen fastsetter at det maksimalt skal være 15 elever per lærer på 1.–4. trinn og maksimalt 20 elever per lærer på 5.–10. trinn.

Regjeringen mener at disse, og en rekke andre igangsatte tiltak, vil bidra til å forsterke den positive utviklingen i barnehager og skoler.

2.1 Rammeplan for barnehagen

Rammeplanen beskriver barnehagens rolle i forhold til tidlig innsats slik:

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen.

Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Tilretteleggingen skal vurderes underveis og justeres i tråd med barnets behov og utvikling.

Inkludering i barnehagen handler også om tilrettelegging for sosial deltakelse. Barnehagens innhold må formidles på en måte som gjør at ulike barn kan delta ut fra egne behov og forutsetninger. Barnehagens viktigste sosialiseringarena er leken. For noen barn kan tidlig innsats innebære at personalet arbeider særlig målrettet og systematisk - over kortere eller lengre perioder - med å inkludere barnet i meningsfulle fellesskap.

Hvis det er grunn til å tro at barnets behov ikke kan dekkes innenfor det allmennpedagogiske tilbudet, skal barnehagen opplyse foreldrene om retten til å kreve en sakkyndig vurdering av om barnet har behov for spesialpedagogisk hjelp.

Barnehagen skal sørge for at barn som mottar spesialpedagogisk hjelp, inkluderes i barnegruppen og i det allmennpedagogiske tilbudet.

Tverrfaglig samarbeid med hjelpetjenestene For at barn og foresatte skal få et helhetlig tilbud til beste for barnas oppvekst og utvikling er det nødvendig med et systematisk samarbeid mellom barnehagen og kommunens hjelpetjenester.

2.2 Opplæringsloven § 15-8, samarbeid

Skolene er pålagt å samarbeide med relevante kommunale tjenester om vurdering og oppfølging av barn og unge med helsemessige, personlige, sosiale eller emosjonelle vansker. PPT helsesykepleiere, barneverntjeneste, kommunepsykolog, psykisk helse og rus, legetjeneste og fysio- og ergoterapitjeneste er viktige samarbeidspartnere og kan bidra både på individ- og systemnivå med komplementær kompetanse til skolens egen.

2.3 Ny overordnet del

Overordnet del gjelder for grunnsopplæringen i Norge. Grunnsopplæringen består av grunnskole og videregående opplæring. Overordnet del av læreplanverket utdypet verdigrunnlaget i opplæringslovens formålsparagraf og de overordnede prinsippene for grunnsopplæringen. Den overordnede delen beskriver det grunnsynet som skal prege pedagogisk praksis i hele grunnsopplæringen. Den skal også ligge til grunn for samarbeidet mellom hjem og skole. Overordnet del tydeliggjør skolens og lærebedriftens ansvar for dannelse og for utvikling av kompetansen til alle deltakere i grunnsopplæringen.

Hovedmålgruppen for overordnet del er alle som har et ansvar for opplæringen: lærere, instruktører, assistenter, skoleledere, skoleeiere, andre yrkesgrupper i skolen og lærebedrifter.

Likeverd og likestilling er verdier som er kjempet fram gjennom historien, og som fortsatt må ivaretas og forsterkes. Skolen skal formidle kunnskap og fremme holdninger som sikrer disse verdiene. Alle elever skal behandles likeverdig, og ingen elever skal utsettes for diskriminering. Elevene skal også gis likeverdige muligheter slik at de kan ta selvstendige valg. Skolen skal ta hensyn til mangfoldet av elever og legge til rette for at alle får oppleve tilhørighet i skole og samfunn. Vi kan alle oppleve at vi skiller oss ut og kjenner oss annerledes. Derfor er vi avhengig av at ulikheter anerkjennes og verdsettes.

Skolen har både et danningsoppdrag og et utdanningsoppdrag. De henger sammen og er gjensidig avhengig av hverandre. Prinsippene for arbeid med læring, utvikling og dannelse skal hjelpe skolene til å løse dette doble oppdraget.

Grunnsopplæringen er en viktig del av en livslang danningsprosess som har enkeltmenneskets frihet, selvstendighet, ansvarlighet og medmenneskelighet som mål. Opplæringen skal gi elevene et godt grunnlag for å forstå seg selv, andre og verden, og for å gjøre gode valg i livet. Opplæringen skal gi et godt utgangspunkt for deltakelse på alle områder innenfor utdanning, arbeids- og samfunnsnivå.

Opplæringen skal danne hele mennesket og gi hver og en mulighet til å utvikle sine evner. Skolen skal legge til rette for læring for alle elever og stimulere den enkeltes motivasjon, lærelyst og tro på egen mestring.

Elevenes læring og utvikling skal stå i sentrum for skolens virksomhet. Elevene møter skolen med ulike erfaringer, forkunnskaper, holdninger og behov. Skolen må gi alle elever likeverdige muligheter til læring og utvikling, uavhengig av deres forutsetninger.

Skolen skal utvikle inkluderende fellesskap som fremmer helse, trivsel og læring for alle. Et raust og støttende læringsmiljø er grunnlaget for en positiv kultur der elevene oppmuntres og stimuleres til faglig og sosial utvikling. Føler elevene seg utrygge, kan det hemme læring. Trygge læringsmiljøer utvikles og opprettholdes av tydelige og omsorgsfulle voksne, i samarbeid med elevene. De ansatte på skolen, foreldre og foresatte og elevene har sammen ansvar for å fremme helse, trivsel og læring, og for å forebygge mobbing og krenkelser. I arbeidet med å utvikle et inkluderende og inspirerende læringsmiljø skal mangfold anerkjennes som en ressurs.

Lærerne kan få god støtte fra andre yrkesgrupper både til å avdekke utfordringer og til å gi elevene den hjelpen de trenger. Det kan være av avgjørende betydning for elevens utvikling at tiltak settes inn så raskt som mulig når utfordringene oppdages.

Opplæringen skal skje i samarbeid og forståelse med hjemmet, og samarbeidet skal bidra til å styrke elevenes læring og utvikling. God kommunikasjon mellom hjem og skole bidrar positivt til skolens arbeid med læringsmiljøet og til elevenes oppvekstmiljø. Foreldrene og foresatte har hovedansvaret for barnets oppdragelse og utvikling. De er barnas og ungdommens viktigste omsorgspersoner og har kunnskap som skolen kan bruke for å støtte elevens dannelse, læring og utvikling. Skolen har det overordnede ansvaret for å ta initiativet til og

tilrettelegge for samarbeid. Dette innebærer å sørge for at foreldre og foresatte får nødvendig informasjon, og for at de gis mulighet til å ha innflytelse på sine barns skolehverdag.

God og tillitsfull dialog er et gjensidig ansvar. Skolen må imidlertid ta hensyn til at ikke alle elever har samme mulighet til å få hjelp og støtte i hjemmet.

Inkludering i skolen innebærer at alle elever skal ha tilhørighet til en klasse og ta del i fellesskapet. Det er viktig for å anerkjenne og verdsette mangfoldet av elever, og for å se på mangfoldet som en berikelse og ressurs.

Skolen skal gjennom ulike arenaer gi alle elever mulighet til å utvikle seg og til å lære. Opplæringen skal bidra til at alle elever kan delta aktivt i fellesskapet, lytte til innspill fra medelever og anerkjenne hverandre for det hver enkelt bidrar med. Faglig og sosial læring påvirker hverandre. En grunnleggende forutsetning for et godt læringsmiljø er at alle elever føler tilhørighet til et faglig og sosialt fellesskap.

2.4 Rammeplan for SFO- 2021

Et godt SFO-tilbud kan bidra til inkludering og til å jevne ut sosiale forskjeller. SFO er en viktig sosial arena der barna kan utvikle vennskap, leke og prøve seg på ulike aktiviteter. Regjeringen er opptatt av at det skal bli et mer likeverdig SFO-tilbud i landet, og vil innføre en nasjonal rammeplan for SFO med rom for lokale variasjoner. Vi ønsker at flest mulig skal kunne gå på SFO, uavhengig av bakgrunn. Vi vil derfor gi tilbud om moderasjonsordninger.

SFO skal legge til rette for lek, kultur og fritidsaktiviteter som er tilpasset barn i ulik alder og med forskjellig funksjonsnivå. SFO skal legge til rette for et innhold og å benytte arbeidsmåter som sikrer god samhandling i

barnegruppene, mellom enkeltbarn og mellom voksne og barn. Barna skal ha gode vilkår for å medvirke. SFO skal ha et helsefremmende innhold og bidra til barnas psykiske helse gjennom å støtte deres opplevelser av livsglede, mestring og egenverd. Innholdet i SFO skal støtte opp under at alle barn har mulighet til å utvikle

vennskap, et positivt selvbilde og en trygg identitet. SFO skal innrettes slik at alle barn får gode utviklingsvilkår, uavhengig av barnas forutsetninger og behov for tilrettelegging, og bidra til at alle barn er en del av et inkluderende fellesskap. Dette krever også et areal som både passer barnegruppens alder og forutsetninger.

2.4.1 Dette sier rammeplanen om innholdet i SFO

Lek: SFO skal legge til rette for og inspirere til et godt lekemiljø for alle barn. SFO skal legge til rette for at barn med behov for særskilt tilrettelegging blir inkludert i lek og tilrettelagt aktivitet.

Kultur: SFO skal legge til rette for at barna får delta i forskjellige kunstneriske og kulturelle aktiviteter, slik som musikk, dans, drama og annen skapende virksomhet.

Aktiviteter: SFO skal ivareta barnas interesser og introdusere nye aktiviteter. I tillegg til selv å tilrettelegge for aktiviteter kan SFO samarbeide med kulturskoler, lokale lag, foreninger og organisasjoner for å gjennomføre og organisere innholdet og aktivitetene.

Fysisk aktivitet: SFO skal være en arena for daglig fysisk aktivitet som kan fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling. SFO skal legge til rette for at alle barn får delta i variert bevegelseslek og fysisk aktivitet, og bidra til aktivitetslyst. SFO bør legge vekt på aktivitetsformer som kan bidra til bevegelsesglede, og som oppstår i lek sammen med andre barn.

Mat og måltidsglede: SFO skal legge til rette for daglige måltider som gir barna grunnlag for å utvikle matglede, fellesskapsfølelse og gode helsevaner. Når mat blir servert i SFO, bør SFO legge vekt på et helsefremmende kosthold og bygge på Helsedirektoratets kostråd, samt legge vekt på bærekraftige matvaner og forbruk.

SFO er ikke en pedagogisk virksomhet slik som barnehage og skole, men et fritidstilbud der leken har stor plass. Læring i SFO foregår først og fremst gjennom lek, selvvalgte aktiviteter og samhandling med andre barn og med SFOs personale.

Verdigrunnlaget

Alle SFO-er må fremover bygge sin praksis på grunnleggende verdier som er felles for barnehagen, skolen og SFO. Verdier er:

- ✓ Barndommens egenverdi
- ✓ Trygghet, omsorg og trivsel
- ✓ Mangfold og inkludering
- ✓ Skaperglede, engasjement og utforskertrang
- ✓ Demokrati og felleskap
- ✓ Bærekraftig utvikling

2.5 Rammeplan for barnehagen

Rammeplanen beskriver barnehagens rolle i forhold til tidlig innsats slik:

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen.

Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Tilretteleggingen skal vurderes underveis og justeres i tråd med barnets behov og utvikling.

Inkludering i barnehagen handler også om tilrettelegging for sosial deltakelse. Barnehagens innhold må formidles på en måte som gjør at ulike barn kan delta ut fra egne behov og forutsetninger. Barnehagens viktigste sosialiseringarena er leken. For noen barn kan tidlig innsats innebære at personalet arbeider særlig målrettet og systematisk - over kortere eller lengre perioder - med å inkludere barnet i meningsfulle fellesskap.

Hvis det er grunn til å tro at barnets behov ikke kan dekkes innenfor det allmennpedagogiske tilbudet, skal barnehagen opplyse foreldrene om retten til å kreve en sakkyndig vurdering av om barnet har behov for spesialpedagogisk hjelp.

Barnehagen skal sørge for at barn som mottar spesialpedagogisk hjelp, inkluderes i barnegruppen og i det all Tverrfaglig samarbeid med hjelpetjenestene For at barn og foresatte skal få et helhetlig tilbud til beste for barnas oppvekst og utvikling er det nødvendig med et systematisk samarbeid mellom barnehagen og kommunens hjelpetjenester.

2.6 Stortingsmelding 6 (2019-2020). Tett på tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO

Stortingsmelding 6 (Meld. St. 6 (2019–2020)) gir tydelige signaler på at samarbeidet mellom kommunale tjenester må bli bedre, kompetansen skal komme nærmere elevene og for å lykkes med tidlig innsats kan det være nødvendig å endre både arbeidsformer og strukturer. Regjeringen vil at alle barn og unge blir sett og får den hjelpen de trenger når de trenger den. Det innebærer at kompetansen bør være så nær barna som mulig. Regjeringen vil også styrke samarbeidet mellom foreldre, barnehage, skole, skolefritidsordning (SFO) og andre offentlige tjenester.

2.7 Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis (2021)

Satsingen på kompetanse omfatter hele laget rundt barna og elevene, og skal bidra til at den spesialpedagogiske hjelpen er tett på de barna som har behov for det. Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis er et av flere tiltak som skal bidra til at barn og unge får den hjelpen de trenger når de trenger det, enten de går i barnehage, grunnskole eller videregående skole.

Målgruppen er ansatte i barnehage og skole, barnehage- og skoleeiere, ansatte i PP-tjenesten og andre tverrfaglige tjenester i kommunene og fylkeskommunene.

Satsingen på økt kompetanse i barnehager og skoler og de lokale støttetjenestene skal bidra til at den spesialpedagogiske hjelpen er tett på barna som har behov for det. Samtidig skal oppgavene til Statped - den statlige spesialpedagogiske støttetjenesten - bli tydeligere og mer spisset for barn med varige og omfattende behov.

2.7.1 Om Kompetanseløftet

Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis er en oppfølging av Meld. St. 6 Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO.

Målet med ordningen er at alle kommuner, fylkeskommuner, barnehage- og skoleeiere skal ha tilstrekkelig kompetanse tett på barna og elevene for å kunne forebygge, fange opp og gi et inkluderende og tilpasset pedagogisk tilbud til alle, inkludert barn og elever med behov for særskilt tilrettelegging.

Oppbygging av Kompetanseløftet

Kompetanseløftet bygges opp gradvis i perioden fram til 2025. Etter det skal det være en varig ordning. I løpet av 2025 skal alle kommuner og fylkeskommuner ha tilstrekkelig kompetanse på de vanligste utfordringsområdene og god inkluderende praksis. Fra 2025 skal Kompetanseløftet bidra til å vedlikeholde og videreutvikle kompetansen i kommuner, fylkeskommuner og hos private eiere.

2.7.2 Tilskuddsordning

Regjeringen prioriterer kompetanseutvikling i barnehager, skoler og de lokale støttetjenestene.

Det er den enkelte kommune som melder behov for midler til Statsforvalteren. For å kunne melde behov i Kompetanseløftet skal fortrinnsvis barnehage, skole og PPT alle være en del av kompetansetiltaket som ønskes igangsatt. Kommunen er ansvarlig for at også private barnehager og skoler inkluderes i tiltaket.

- ✓ Det er samarbeidsforum i fylkene som behandler behovsmeldingene og beslutter hvilke utviklingstiltak som skal få midler. Samarbeidsforum skal inkludere representanter fra offentlige og private barnehage- og skoleeiere, kommuner som lokal barnehagemyndighet, universiteter og høyskoler med geografisk tilknytning til regionen, KS og lærerorganisasjonene. Andre aktører kan inviteres til å delta. Statsforvalteren har sekretariatsansvar for samarbeidsforum.

Hva er målet med kompetanseløftet?

Målet er at:

- ✓ alle barn og elever opplever å få et godt tilpasset og inkluderende tilbud i barnehage og skole
- ✓ alle barn og unge skal få mulighet til utvikling, mestring, læring og trivsel - uavhengig av sine forutsetninger
- ✓ barnehager, skoler, PP-tjenesten og andre i laget rundt barnet og eleven må jobbe sammen for å skape et inkluderende fellesskap
- ✓ det pedagogiske tilbudet må tilpasses slik at alle får et best mulig utgangspunkt for utvikling og læring.

Kompetanseløftet skal bidra til at det er tilstrekkelig kompetanse som er tett på barna og elevene. De trenger kompetanse til å kunne forebygge utenforskap, fange opp utfordringer og gi et inkluderende og tilpasset pedagogisk tilbud til alle, inkludert de som har behov for særskilt tilrettelegging. Samtidig er det noen barn og elever som har så store og komplekse behov at det vil være behov for spesialisert kompetanse fra Statped.

Dette innebærer at kommuner, fylkeskommuner og private eiere skal:

- se det allmennpedagogiske og spesialpedagogiske tilbudet i sammenheng
- ha samarbeidskompetanse for å kunne bygge et godt lag rundt barna og elevene
- ha kompetanse på vanlige utfordringer, men også sammensatte og relativt komplekse utfordringer
- ha kompetanse til å se når det vil være nødvendig å hente inn spesialisert kompetanse og veiledning fra Statped.
- Målgruppen er ansatte i barnehage og skole, barnehage- og skoleeiere, ansatte i PP-tjenesten og andre tverrfaglige tjenester i kommunene og fylkeskommunene.

Arbeidet med kompetanseløftet må ses i sammenheng med rammeplan for barnehagen og fagfornyelsen i skolen. Barnehagen og skolen må gi barn og elever likeverdige muligheter til læring og utvikling, uavhengig av barnas forutsetninger.

2.7.3 Hva omfattes av kompetanseløftet?

Hoveddelen av kompetanseløftet er tilskudd til kollektiv etterutdanning i barnehage og skole. Gjennom tilskuddsordningen skal kommuner og private eiere, barnehager og skoler vurdere kompetansebehov og gjennomføre kollektive kompetansetiltak. Ordningen skal bidra til å bygge en grunnleggende kompetanse for å ivareta inkludering og tilrettelegging i tråd med målsettingene for kompetanseløftet. I tillegg vil det i perioden fram til 2025 bli vurdert behov for nye eller utvidete videreutdanningstilbud både for ledere, lærere, PP-tjenesten og andre deler av støttesystemet, og det vil bli utviklet nettbaserte støtteressurser og kompetansepakker.

Kompetanseløftet har følgende hovedelementer:

- Tilskudd til etterutdanning som en del av tilskuddsordningen for lokal kompetanseutvikling
- Nettverksbygging mellom universiteter og høyskoler og Statped
- Videreutdanning
- Utvikling av nettressurser og veiledere til støtte for det lokale arbeidet
- Videreutvikling av oppfølgingsordningen.

I arbeidet med Kompetanseløftet er det viktig med tilgang til faglige støtteressurser. I samarbeid med Statped vil Utdanningsdirektoratet kartlegge behovene for støtte knyttet til spesialpedagogikk og inkluderende praksis. Basert på kartlegging og tilgjengelig kunnskapsgrunnlag skal det utvikles nettressurser og kompetansepakker som støtter både prosesser og innhold for systematisk kompetanseheving av skoler, barnehager, PP-tjenesten og andre deler av laget rundt eleven.

Nettverksbygging i universitet- og høgskolesektoren skal bidra til at disse har nødvendig kompetanse i spesialpedagogikk og inkluderende praksis. Dette ses i sammenheng med eksisterende nettverk i regional og desentralisert ordning. Statped skal delta i nettverket for universitet- og høgskolesektoren og bidra med kompetanse og kunnskaps- og erfaringsdeling, bistå med å identifisere behov for kompetanseutvikling og bidra i kompetansetiltak.

Oppfølgingsordningen omfatter kommuner som har hatt svake resultater på sentrale områder i opplæringen over tid. Basert på erfaringer med involvering av det spesialpedagogiske støttesystemet i analyse av kompetansebehov i kommunen, vil det bli vurdert om det skal iverksettes eventuelt egne tilbud om veiledning for kommuner med utfordringer på det spesialpedagogiske området.

2.7.4 Vurdering av kompetansebehov

Det er barnehage- og skoleeiers ansvar å legge til rette for at barnehagen og skolen har nødvendig kompetanse for å nå målene i kompetanseløftet. Dette er nærmere omtalt under «Vurdere behov, sette mål og planlegge tiltak».

Siden kompetanseløftet skal omfatte hele laget rundt barna og elevene, vil kommunene ha et særskilt ansvar for å vurdere det samlede kompetansebehovet både hos ansatte i barnehager og skoler, i PP-tjenesten og det øvrige støttesystemet. Kompetansebehovet vurderes ut fra de utfordringene som avdekkes i forhold til inkludering og tilrettelegging, og hva man ønsker å oppnå for å bedre situasjonen. I denne vurderingen vil det være viktig å inkludere ansatte i målgruppene, og legge til rette for at barn, unge og deres foresatte også får bli hørt om sine behov.

For kommunene er det også en utfordring å vurdere hvordan ulike satsinger knyttet til barn og unge kan samordnes for å gi best mulig utbytte lokalt.

2.7.5 Oppstart kompetanseløftet

Det ble satt av 25 millioner kroner til oppstart av kompetanseløftet i 2020, og i alt 13 kommuner eller kommunegrupper i åtte fylker startet opp arbeid med Kompetanseløftet høsten 2020. Erfaringer fra disse kommunene vil bli et viktig grunnlag for den videre utviklingen av Kompetanseløftet.

Tiltakene i kompetanseløftet skal være basert på:

- lokal kartlegging av kompetanse- og tilretteleggingsbehov på området spesialpedagogikk og inkluderende opplæring
- forankring i kommunale eller private eieres planer og prioriteringer i samarbeidsforum.

Kompetanseløftet er en del av tilskuddsordningen for lokal kompetanseutvikling. Statsforvalter gir informasjon om prosess for tildeling av tilskudd i det enkelte fylke. I 2021 er det samlet fordelt 50 millioner kroner til fylkene for tilskudd til kompetanseløftet. Kompetanseløftet skal innføres over en fem-års periode fram til 2025, og etter det vil det være en varig ordning. For mange kan det derfor være aktuelt å starte vurdering av behov og planlegging av tiltak i 2021, med mål om deltakelse fra 2022 eller senere.

Tiltakene skal planlegges og gjennomføres i partnerskap med aktuelt universitet eller høgskole, og bidra til nødvendig overføring av kompetanse fra Statped. Tiltak i kompetanseløftet skal omfatte hele laget rundt barna og elevene.

2.8 Laget rundt barnet

Laget rundt barna og elevene består av lærere og andre ansatte i barnehage, skole og SFO, barnehage- og skoleeiere, ansatte i PP-tjenesten og andre tverrfaglige tjenester i kommunene og fylkeskommunene. Eksempler på slike andre tverrfaglige tjenester er helsestasjoner og skolehelsetjenesten, barnevern, barne- og ungdomspsykiatrisk tjeneste (BUP) og andre sosiale tjenester.

2.9 Pedagogisk psykologisk tjeneste - Stortingsmelding 6 (2019-2020) –

Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PP-tjenesten) er en viktig del av laget rundt barna og elevene og skal bidra til at barna og elevene får den hjelpen de trenger, når de trenger den. De er derfor en viktig målgruppe for kompetanseløftet, og behovene for kompetanse i barnehage og skole må sees i sammenheng med behovene hos PP-tjenesten.

PP-tjenesten har to hovedoppgaver. De skal både bistå barnehager og skoler i arbeidet med å tilrettelegge tilbudet for barn med særlige behov og utarbeide sakkyndige vurderinger der loven krever det. Det er et mål at PP-tjenesten skal være mer til stede i barnehager og skoler, slik at de i større grad kan bidra til å forebygge vansker og tilpasse tilbudene til mangfoldet i barne- og elevgruppen.

Gjennom kompetanseløftet skal kompetanse til de ansatte i PP-tjenesten og det øvrige laget rundt barna og elevene styrkes, slik at de samlet kan bidra til et inkluderende, likeverdig og tilpasset tilbud for alle.

Regjeringen vil at PP-tjenesten skal være mer til stede i barnehager og skoler, slik at den i større grad kan bidra til å forebygge vansker og tilpasse tilbudene til mangfoldet i barne- og elevgruppen. En PP-tjeneste som arbeider tettere på barna og elevene, kan bidra til bedre kvalitet både på det ordinære og det spesialpedagogiske tilbudet. Regjeringen vil også styrke kompetansen til de ansatte i PP-tjenesten, slik at tjenesten blir bedre til å støtte barnehager og skoler og samtidig videreutvikle kvaliteten på det sakkyndige arbeidet.

2.9.1 Balanse mellom sakkyndighetsarbeid og forebyggende arbeid

PP-tjenesten har to hovedoppgaver. Den skal både bistå barnehager og skoler i arbeidet med å tilrettelegge tilbudet for barn med særlige behov og utarbeide sakkyndige vurderinger der loven krever det. Sistnevnte oppgave innebærer å utrede barnets eller elevens forutsetninger for og utbytte av å delta i det ordinære tilbudet og å anbefale tilrettelegginger og tiltak som vil gi barnet eller eleven et forsvarlig tilbud. Regjeringen er opptatt av at PP-tjenestene skal finne en riktig balanse mellom de to oppgavene, og at den skal se oppgavene i sammenheng. Arbeidet med sakkyndige vurderinger står ikke i motsetning til forebyggende arbeid i barnehager og skoler. Tvert imot er disse arbeidsoppgavene gjensidig avhengige og forsterker og påvirker hverandre. Arbeid med å utrede et enkeltbarns eller en enkeltleivs behov virker inn på barnehagens eller skolens helhetlige arbeid, og motsatt. Tiltak som vil hjelpe ett barn, vil også kunne heve kvaliteten på tilbudet til flere av de andre barna.

2.9.2 Heimlar i opplæringslova og barnehagelova

Opgåvene for barn under opplæringspliktig alder er heimla i barnehagelova § 33

- PP-tenesta skal syte for at det blir utarbeidd sakkunnige vurderingar der regelverket krev det.
- PP-tenesta skal hjelpe barnehagen i arbeidet med kompetanse- og organisasjonsutvikling for å leggje til rette barnehagetilbodet for barn med særlege behov.

2.9.3 Oppgåvene i skole og opplæring er heimla i opplæringslova § 5-6

- PP- tenesta skal hjelpe skolen i arbeidet med kompetanseutvikling og organisasjonsutvikling for å leggje opplæringa betre til rette for elevar med særskilde behov.
- PP-tenesta skal syte for at det blir utarbeidd sakkunnig vurdering i dei tilfella der regelverket krev det.

Oppgåvene til PP-tenesta knytte til sakkunnig vurdering gjeld for barn under opplæringspliktig alder, elevvar, lærlingar, lærekanidatar og vaksne.

2.10 Utdanningsdirektoratet utarbeidet i 2016 kvalitetskriterier for PP-tjenesten i samarbeid med KS

For å hjelpe kommuner og fylkeskommuner til å utvikle PP-tjenesten har Utdanningsdirektoratet utformet fire kvalitetskriterium for PP-tjenesten. Formålet med kriteriene er å medvirke til kvalitetsutvikling i PP-tjenesten.

Kvalitetskriteriene inneholder fire forventninger:

- PP-tjenesten er en faglig kompetent teneste.

<https://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/samarbeid/pp-tjenesten/kvalitetskriterium-i-pp-tenesta/pp-tenesta-er-ei-fagleg-kompetent-teneste/>

- PP-tjenesten er tilgjengelig og medvirker til helhet og sammenheng

<https://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/samarbeid/pp-tjenesten/kvalitetskriterium-i-pp-tenesta/pp-tenesta-er-tilgjengeleg-og-medverkar-til-heilskap-og-samanheng/>

- PP-tjenesten arbeider forebyggende.

<https://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/samarbeid/pp-tjenesten/kvalitetskriterium-i-pp-tenesta/pp-tenesta-arbeider-forebyggjande/>

- PP-tjenesten bidrar til tidlig innsats.

<https://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/samarbeid/pp-tjenesten/kvalitetskriterium-i-pp-tenesta/pp-tenesta-bidreg-til-tidleg-innsats/>

I kvalitetskriteriene er det beskrevet hva forebyggende arbeid kan innebære for PP-tjenesten: «Forebyggjande arbeid inneber at PP-tenesta bidreg til at barnehagar og skolar kjem i forkant av problem og lærevarskar ved å setje i gang tiltak. Det kan vere universelle tiltak eller spesielle tiltak for barnehagar eller skolar med utfordringar.»

2.11 Statped

Som et ledd i å styrke arbeidet mot de brukerne som trenger det mest, skal Statpeds oppgaver i fremtiden konsentreres om de barna og elevene som har størst behov for deres spisskompetanse, mens kommuner og fylkeskommuner må videreutvikle kompetanse for å sikre god oppfølging og tilrettelegging for de fleste barna og elevene.

Endringene i Statped vil iverksettes i løpet av en femårsperiode, og i denne perioden skal kommuner og fylkeskommuner gjennom kompetanseløftet videreutvikle sin kompetanse på de områdene de selv må håndtere framover.

Statped vil, frem til 2025, være en viktig ressurs i Kompetanseløftet, både lokalt og Nasjonalt, og de skal bistå samarbeidsforaene i vurdering av kompetansebehov. Når det er behov for det, kan universitet eller høgskole

også involvere Statped i de lokale kompetansetiltakene. I tillegg skal Statped bidra med sin kompetanse i nettverk med universitet- og høyskolesektoren.

2.12 Partnerskap med universitet og høyskoler

Som for regional og desentralisert ordning er også kompetanseløftet basert på partnerskap med universitet- og høyskoler.

Kompetansebehovene i kompetanseløftet vil være knyttet til spesialpedagogikk og inkluderende praksis, og omfatter hele den brede målgruppen i laget rundt barna og elevene. Det innebærer at kompetansebehovene både kan omfatte spesialpedagogiske områder, men også områder som inkludering, tverrfaglig samhandling og organisering, ledelse og organisasjonsutvikling. For universiteter og høyskoler betyr dette at de i dialog med barnehage- og skoleeiere og med Statped må vurdere hvordan de kan møte det samlede kompetansebehovet.

2.13 Helsetjenesten

Helsestasjonen er en 1. linjetjeneste som alle kommuner er forpliktet til å tilby (helse- og omsorgstjenesteloven, 2011, §12). Helsestasjonen skal ha rutiner for samarbeid med fastlegene og andre kommunale tjenester. Dette vil være barnehage, skole, barneverntjeneste, tannhelsetjenesten, fylkeskommune og spesialisthelsetjenesten. Alle barn i alder 0-5 år skal få tilbud om faste konsultasjoner ved helsestasjonen. Helsedirektoratet har laget en anbefaling på 12 konsultasjoner frem til 18 måneders alder, så 2 - årskontroll og 4 – års kontroll (helsedirektoratet.no).

Helsestasjonens oppfølging skal bidra til å avdekke fysisk og psykisk utviklingsavvik hos barna på et tidlig tidspunkt. Helsestasjonen skal henvise barna videre ved behov slikt at de sikres den oppfølgingen de har behov for.

2.14 Barne – og ungdomspsykiatriske poliklinikk (BUP)

Vi utreder og behandler barn og unge (0-18 år) med psykiske problemer. Vi yter også hjelp til deres familier, inkludert øyeblikkelig hjelp. Vi tar del i det forebyggende arbeidet innenfor det barne- og ungdomspsykiatriske fagområdet. Vi driver kontinuerlig kvalitetssikring, utvikling og forskning, bidrar til brukermedvirkning og yter veiledning overfor kommunale samarbeidspartnere.

Behov for barne-/ungdomspsykiatrisk hjelp

Vi tar imot henvisninger (skriftlige) fra det kommunale hjelpeapparat og sykehus. I kommunene kan allmennleger, helsesøstre, pedagogisk/psykologisk tjeneste eller sosialkontor/barnevern ta initiativ til henvisning. Alle henvisninger må gå via lege, barnevernsleder eller psykolog og henvisning må skje i samråd med foreldre for barn under 16 år. Ungdom over 16 år gir selv tillatelse til at henvisning sendes.

Behov for øyeblikkelig hjelp

Vi har beredskap til å motta barn og ungdom (0–18 år) som har behov for øyeblikkelig hjelp. Alle henvendelser om øyeblikkelig hjelp vedrørende barn og unge som ikke allerede er pasient hos oss, skal rettes til BUPA Seksjon for akutt og spiseforstyrrelser. Det skal foreligge henvisning fra lege, psykolog eller barnevernleder. Øyeblikkelig hjelp-henvendelser på hverdager kl. 08:00–15:30 vedrørende barn og unge som allerede er pasient hos oss, skal rettes til aktuell lokalpoliklinikk i vår avdeling (Asker, Bærum, Drammen, Kongsberg eller Ringerike). Hvilke problemer/situasjoner som utløser øyeblikkelig hjelp, blir vurdert ut fra forskrifter og alvorlighetsgrad.

Hvordan arbeider vi?

Barnet/ungdommen og foreldrene kommer som regel sammen til første samtale. Hovedmålet er å bli kjent og finne ut hva barnet/ungdommen/familien ønsker hjelp med og hva vi kan bidra med. Vi avtaler også om vi bør samarbeide med andre, og ofte innhenter vi informasjon fra bl.a. barnehage/skole, helsesøster eller andre kommunale instanser. Vi foretar en kartlegging/utredning og/eller gir behandling/tiltak.

Personalet vårt

Personalet vårt består av leger, psykologer, pedagoger, sosionomer og andre personer med relevant utdanning, samt kontorfaglig personell.

Veiledning og konsultasjon

Ofte gis hjelpen også gjennom andre ved at vi gir:

- Veiledning til personalet i skoler, barnehager, barnevernsinstitusjoner og sykehusavdelinger, for å støtte dem i forståelse og vurdering av barn og unge som er henvist til oss.
- Konsultasjon til andre instanser for å bidra til deres egne vurderinger, forståelse og beslutninger når det gjelder barn og ungdom som strever men som vi ikke kjenner. Dette blir da gjort anonymt.

Kartlegging og utredning

- Våre poliklinikker kartlegger/utreder vanskene på ulike måter, og kommer med forslag om videre behandling/tiltak.
- Registrering av barnet/ungdommens vansker av dem selv og av andre som kjenner dem godt.
- Pedagogisk kartlegging/observasjon.
- Medisinsk og psykiatrisk undersøkelse.
- Psykologisk undersøkelse.
- Noe kartlegging av omgivelsene rundt barnet/ungdommen (hjem/skole/fritid).

Behandling og tiltak

Målet for behandlingen kan noen ganger være å bearbeide vonde opplevelser og følelser, andre ganger å hjelpe foreldre og andre til å forstå og støtte barnet/ungdommen.

Behandlingen kan bestå av samtaler med barnet/ungdommen alene, med hele familien, med søsken eller med foreldrene alene eller i grupper. Sammen med de minste barna brukes gjerne lek i sandkasse, tegning eller annet.

Noen barn og ungdommer trenger også hjelp av medisiner som kan gjøre det lettere å konsentrere seg og å være sammen med andre, eller som kan hjelpe mot triste og tunge tanker.

Vi deltar også i samarbeid med andre instanser, og kan være med og drøfte tilrettelegging og anbefale tildeling av ekstra ressurser (i skole, barnehage eller fritid).

Ved behov samarbeider poliklinikken internt i avdelingen med seksjoner som har spisskompetanse på for eksempel spiseforstyrrelser, tvangslidelser eller psykose.

OCD-team for barn og unge

Barne- og ungdomspsykiatrisk avdeling har også OCD-team med tilbud om utredning og behandling av tvangslidelser (OCD) for barn og unge. Våre fagfolk følger opp pasientene der de er, eller ved avtalte timer hos oss. Pasienter kan også få tilbud om døgnopphold.

For å få time hos oss må du ha henvisning fra fastlege eller andre i hjelpeapparatet

KILDER

Børhaug, K. & Lotsberg, D.Ø. (2014). Fra kollegafelleskap til ledelseshieraki? De pedagogiske lederne i barnehagens ledelsesprosess. Nordisk barnehageforskning, 7, 17-17.

BUFDIR: Film: Fosterhjem. <https://www.youtube.com/watch?v=o06UZfoHeLU>

Forebygging.no/tidlig innsats. Kunnskapsbase og publiseringskanal for folkehelse- og rusforebyggende arbeid. <https://tidliginnsats.forebygging.no/Nyheter/barnevernsreformen--trer-i-kraft-fra-2022/>

KoRus. Kompetansesenter innen rusfeltet. <https://www.korusbergen.no/tidlig-innsats/>

Kvalitetsplan for et helhetlig utdanningsløp i Sandnes kommune:

<https://www.sandnes.kommune.no/barnehage-og-skole/kvalitetsplan-for-et-helhetlig-utdanningslop-i-sandnes-kommune/kvalitet-i-sandnesskolen/>

Meld.St.6 (2019-2020). *Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO.*

Skien kommune, Inkluderende barnehage.

<https://www.skien.kommune.no/globalassets/oppvekst/barnehage/planer-og-vedtekter/inkluderende-barnehagemiljo.pdf>

Statsforvalteren. <https://www.statsforvalteren.no/nb/portal/Barnehage-og-opplaring/lokal-kompetanseutvikling-i-barnehage-og-grunnopplaring/kompetanseloftet-for-spesialpedagogikk-og-inkluderende-praksis/>

Utdanningsforskning. Praksisfortelling. <https://utdanningsforskning.no/artikler/2019/praksisfortelling-refleksjon-og-transformativ-laring/>

Udir. overordnet del. <https://www.udir.no/lk20/overordnet-del-samlet/>

Udir. Læring og trivsel. <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/tilpasset-opplaring/>

Udir. Film:Tilpasset opplæring og inkludering: <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/tilpasset-opplaring/film-tilpasset-opplaring-og-inkludering/>

Udir. Film: Tilpasset opplæring gjennom inkludering, erfaring og verdisetting. <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/tilpasset-opplaring/film---inkludering-erfaring-og-verdisetting/>

Udir. Rammeplan for barnehagen

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan-for-barnehagen/pedagogisk-virksomhet/ekstra-stotte/>

Udir. Kvalitetskriterium PPT. <https://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/samarbeid/pp-tjenesten/kvalitetskriterium-i-pp-tenesta/>

Udir. Kvalitet og kompetanse. <https://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/lokal-kompetanseutvikling/kompetanseloftet-for-spesialpedagogikk-og-inkluderende-praksis/#a156881>

<https://vestreviken.no/avdelinger/klinikk-for-psykisk-helse-og-rus/barne-og-ungdomspsykiatrisk-avdeling-bupa>